

EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR VE SAĞLIK HİZMETLERİ VERGİSİNİN İHDASI İLE 3074 SAYILI AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ KANUNU, 197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU, 1318 SAYILI FİNANSMAN KANUNU, 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU, 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU, 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN VE 492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI VE BU KANUNLARA BAZI HÜKÜMLER EKLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun No: 3418

Kabul Tarihi: 24.3.1988

(31 Mart 1988 tarih ve 19771 nolu 2. Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

**GENEL GEREKÇE
KANUN TASARISI
VE KOMİSYON
RAPORLARI**

Millet Meclisi S.Sayısı:19

T.B.M.M.

EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR VE SAĞLIK HİZMETLERİ VERGİSİNİN İHDASI İLE 3074 SAYILI AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ KANUNU, 197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU, 1318 SAYILI FINANSMAN KANUNU, 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU, 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU, 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN VE 492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI VE BU KANUNLARA BAZI HÜKÜMLER EKLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI VE PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU RAPORU

*T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: K.K.Gn.Md.
18/101-2136/01606*

15.2.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.2.1988 tarihinde kararlaştırılan "Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdası ile 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

/ . Kaya Erdem

Başbakan V.

GENEL GEREKÇE

Bu Kanun ile "eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi" adı altında yeni bir vergi ihdas edilmekte; bunun yanı sıra, 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununu, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 1318 sayılı Finansman Kanunu, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 sayılı Harçlar Kanununda değişiklikler yapılmakta, yeni hükümler eklenmekte ve bazı hükümler kaldırılmaktadır.

I. — Kanunun birinci bölümünde ilk defa getirilen "eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetleri vergisi" ile her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerinin teslim ve ithalatından vergi alınması öngörülmektedir. Böylece, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinin daha iyi yürütülebilmesi için ilave kaynak temini mümkün olacaktır.

II. — İkinci bölümde, akaryakıt tüketim vergisinin nispeti, % 9'dan % 21'e yükseltilmekte ve vergi hâsılatının dağılımı yeniden düzenlenmektedir.

III. — Üçüncü ve dördüncü bölümlerde, bu Kanun ile Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda ve 1318 sayılı Finansman Kanununun taşıt alım vergisine ilişkin hükümlerinde esas itibariyle aşağıdaki değişikliklerin yapılması öngörülmektedir:

1. "Spor ve lüks otomobil" tanımı yerine, kapsamda herhangi bir daralmaya yol açmadan, sadece "lüks otomobil" tanımı benimsenmiştir. Diğer taraftan, lüks otomobiller de kendi içinde 3 dereceye ayrılmış ve bu suretle vergi adaletine yaklaşılmaya çalışılmıştır.

2. Taşıtların teknolojisinde meydana gelen değişikliklere paralel olarak vergi tarifeleri günün şartlarına uygun hale getirilmiştir.

3. Mükelleflerin vergilerini süresinde ödemelerini sağlamak için Maliye ve Gümrük Bakanlığına yeni görevler verilmiştir.

4. Zaman içerisinde tarifelerde belirtilen ve sabit rakamlarla ifade edilen vergi miktarlarının yetersiz kalması halinde Bakanlar Kuruluna bu miktarları artırma yetkisi verilmektedir.

5. Bazı taşıtların ilk iktisabında ve ithalatında on yıl süreyle ek taşıt alım vergisi mükellefiyeti getirilmektedir.

IV. — Beşinci bölümde, Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle PTT acentalarının, bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar, gelir vergisinden istisna edilmekte; ancak bu gelirlerin tevkifat suretiyle vergilendirilmeleri sağlanmaktadır. Bu suretle PTT acentaları, söz konusu faaliyeti nedeniyle kendilerine ödenen komisyon bedelleri üzerinden sadece tevkifat suretiyle vergi lendirilecekler, ayrıca bir vergi ödemeyeceklerdir.

V. — Altına bölümde, vergi denetim gücünün artırılması amacıyla Stajyer Gelirler Kontrolörlerine de vergi inceleme yetkisi verilmektedir.

Bakanlar Kurulunca 18.7.1984 tarihinde kabul edilen 84/8360 sayılı Kararla hukukî yapıları oluşturulan stajyer gelirler kontrolörleri, vergi denetimi konusunda yetişmiş elemanlar olmalarına rağmen, Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde incelemeye yetkililer arasında sayılmamış olduğundan, bu elemanlardan vergi denetimi açısından üç yıl faydalanılamamaktadır.

Vergi denetim gücünü artırmak dolayısıyla denetimde etkenliği sağlayabilmek amacıyla bu değişikliğin yapılması gerekli görülmüştür.

VI. — Kanunun altına bölümünde ayrıca, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa ek 13 üncü madde ilave edilmiştir.

Vergi Kanunlarının uygulanması, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gelirler Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatının geliştirilmesi, modernleştirilmesi ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı personelinin daha etkin ve verimli çalıştırılmasının sağlanması gayesi ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası nezdinde, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 3239 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle eklenen Mükerrer Madde 415 ile "Vergi İdaresini Geliştirme Fonu" kurulmuş ve bu fon 12 Kasım 1987 günlü ve 19632 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1986/5 Esas, 1987/7 Karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı ile, 12 Mayıs 1988 tarihinde yürürlüğe girmek üzere, iptal edilmiştir.

Ancak Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen; Vergi idaresinin reorganize edilmesi, otomasyonun artırılarak mevcut personel ile daha etkili hizmet verilebilmesi hedeflerinin gerçekleştirilmesinin gerekli olduğu anında karar alıp, süratle harcama yapma ve ek finansman sağlama zorunluluklarını karşılayabilmek; bütçenin sınırlı ve kısıtlı imkânları içinde çözülebilecek yahut uzun sürede zorlukla çözülebilecek önemli sorunlara tezelden köklü ve kaba çözümler getirebilmek amacıyla, Vergi Usul Kanununa ilave edilen ek 13 üncü madde ile "Gelir İdaresini Geliştirme Fonu" kurulmuştur.

VII. — Yedinci bölümde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 41 ve 51 inci maddelerinde düzenlemeler yapılmaktadır.

Postaneler vasıtasıyla yapılan ödemelerde, ödenen vergiler zamanında vergi dairelerine intikal ettirilmekte, bu durum da mükelleflerin cebri takibata maruz kalmalarına neden olmaktadır. Kanunun 41 inci maddesinde yapılan değişiklikle, bu sakıncayı ortadan kaldırmak bakımından, bankalar vasıtasıyla yapılan ödemelerde olduğu gibi, postaneler vasıta kılınmak suretiyle mükelleflerce yapılan ödemelerin de belirli bir süre içinde vergi dairelerine intikal ettirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan aynı Kanunun 51 inci maddesinde yapılan değişiklikle halen Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlükte olan gecikme zammı nispetleri Kanun maddesi haline getirilmiş, 500 TL. olan gecikme zammı asgari miktarı 1.000 TL.'ye çıkarılmış, ayrıca gelişen ekonomik ve malî şartlara göre gecikme zammı nispetlerinin, bu nispetlerin yansına kadar artırılması; bu nispetlerin % 30'una kadar indirilmesi ve gecikme zammı asgari miktarının 10 katına kadar artırılması konularında Bakanlar Kuruluna yetki tanınmıştır.

VIII. — Sekizinci bölümde, 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli 8 sayılı tarifenin, maden arama ruhsatnameleri, işletme imtiyazları harçlarına ilişkin III üncü bölümü, 3213 sayılı yeni Maden Kanunu hükümlerine paralel olarak yeniden düzenlenmektedir.

IX. — Kanunun dokuzuncu bölümünde yer alan hükümle de eğitim, gençlik, spor ve sağlık vergisinden, akaryakıt tüketim vergisinden ve ek taşıt alım vergisinden ayrılıp, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığına yatırılan payların, Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı arasında dağılımı düzenlenmektedir. Böylece her iki bakanlık da hizmetlerini daha etkin ve yaygın bir şekilde getirebilmeleri için, ilave kaynaklara kavuşturulmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-9. — Diğer Vergi Kanunlarıyla ilgilidir.

MADDE 10. — Bu madde, 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinde yer alan vergi nispetinin % 9'dan % 21'e çıkarılmasıyla ilgilidir.

MADDE 11. — Bu madde ile 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde yer alan verginin dağılımı yeniden düzenlenmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası, Akaryakıt Tüketim Fonu hesabında toplanan meblağın, muhtelif kuruluş ve fonlar arasında ne şekilde dağıtılacağına ilişkindir.

MADDE 12-36. — Diğer Vergi Kanunlarıyla ilgilidir.

MADDE 37. — Yürürlük maddesi olup, Kanunun 1-11 inci maddelerinin yayımı takip eden aybaşında; 13, 14 ve 16 ncı maddelerinin 1.7.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde; 24 ve 25 inci maddelerinin 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde ve diğer maddelerinin ise yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğini amirdir.

MADDE 38. — Yürütme maddesi olup, Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütüleceğini belirtmektedir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 1/395

Karar No.: 6

26.2.1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye ve Gümrük Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 15.12.1988 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sevk edilen ve başkanlıkça Komisyonumuza havale edilen "Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin İhdas İle 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve 492 Sayılı Harçlar Kanununda Değişiklikler Yapılması ve Bu Kanunlara Bazı Hükümler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 24-26 Şubat 1988 tarihlerin de yaptığı 7, 8 ve 9 uncu birleşimlerde Maliye ve Gümrük Bakanı ile Devlet Planlama Teşkilatı temsilcilerinin de katılmalarıyla görüşüldü.

Komisyonumuzda tasarının içeriği bakımından getiriliş şeklinin hatalı olduğu çünkü yeni bir vergi ile birbiri ile ilgisi bulunmayan yedi vergi kanununda değişiklik yapılmasını öngördüğü, oysa önemleri göz önüne alındığında, bu değişikliklerin her birinin ayn bir tasan halinde getirilerek görüşülmesinin gerektiği; tasanda öngörülen Akaryakıt Tüketim Vergisinde yapılan artışın enflasyonu olumsuz olarak etkileyeceği, tasan ile getirilen Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisinin dolaylı vergilerin daha da artmasına yol açacağı ve vergi adaletinin dar gelirli aleyhine bozulmasına sebep olacağı; lüks otomobil ayınlmında çeşitli hatalar olabileceği, mevcut uygulamanın korunmasının daha doğru olacağı; ek taşıt alım vergisinin gereksiz olduğu, yeni vergi ile amaçlanan gelirin mevcut 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde sağlanabileceği; sağlık ve eğitim konularında kullanılmak üzere temini düşünülen kaynağın yeni bir vergi getirmek yerine mevcut vergi kaçığının önlenmesi halinde daha kolay temin edilebileceği, kaldı ki tasanyla öngörülen kaynağın gerçekçi olmadığı gibi eleştiriler yanında memleketimiz açısından büyük önem arzeden sağlık ve eğitim meselelerinin hallinde tasanyla getirilen "Eğitim, Gençlik, Spor ve Sağlık Hizmetleri Vergisi"nin büyük ölçüde yardımcı olacağı; günün ekonomik koşullarına uygun olarak bazı vergi kanunlarında değişiklikler yapılmasının zorunlu hale geldiği; dolaylı ve dolaysız verginin hangisinin adaletli hangisinin adaletsiz olduğu yolunda ötedenberi bazı iddiaların olduğu, ekonomik şartlara göre bu konularda gerekli dikkatin her zaman gösterildiği, böylesine önemli konulara ilişkin sorunların halledilmesi göz önüne alındığından tasan ile tespit edden miktarların özenle tespit edildiği, tasanda öngörülen kanun değişikliklerinin aynı niteliği ihtiva ettikleri için birlikte getirildikleri ve birlikte mütalaa edilmelerinin de son derece faydalı ve sağlıklı olduğu ifade edilmiştir.

Yukanda değinilen konularda açıklayıcı ve tamamlayıcı bilgiler verildikten sonra maddelere geçilmeden önce, Tasarının Anayasamızın bütçenin hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin 161 inci maddesine aykırı olduğu, zira, "Devletin ve Kamu İktisadi Teşebbüsleri dışındaki Kamu Tüzel kişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır." Hükmüne rağmen, tasanda belirtilen verginin bir bölümünün fon bütçesine devredilmesi ile bu hükmün çiğnendiği, ayrıca tasan ile kurulan "Gelir İdarelerini Geliştirme Fonunda toplanacak olan paradan Maliye ve Gümrük Bakanlığı personeline fazla ödeme yapılmasının, Anayasamızın eşitlik ilkesine ilişkin 10 uncu maddesine aylan olduğu gerekçesi ile verilen bir önerge görüşülerek reddolunmuş ve maddelere geçilmesi kararlaştırılmıştır.

Tasanın 2 nci maddesi her türlü alkolsüz içkileri de (su, soda, sade gazoz, meyveli gazoz, ve meyve sulan hariç) kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmiş;

Tasarının 7 nci maddesindeki tablonun 1 inci sırasında yer alan filtresiz sigaralar vergi dışı bırakılmış, 3 üncü sırasında yer alan tütünlerle ilişkin hükümde tatb sert tütünler vergi dışı bırakılmış 7 nci ve 13 üncü sıralarda yer alan içkilerin vergi miktarları artırılmış, 17 nci sırada yer alan ispirotaların vergi miktarları indirilmiş, ispiroto dökmeden litre başına alınacak vergi miktarı 250 lira olarak belirlenmiş, 2 nci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak "her türlü alkolsüz içkiler (su, soda, sade gazoz, meyveli gazoz ve meyve sulan bariç)"den alınacak vergi miktarı belirlenmiş ayrıca, çizgi altında tabloda belirtilen ambalaj büyüklükleri dışında kalan mamul cinslerinde; bir litrenin altında ve üstündeki ambalajlar için bu miktar ve birimler esas alınmak suretiyle hesaplama yapılacağına ilişkin bir dip not konulmuş;

1318 sayılı Finansman Kanununun 29.11.1984 gün ve 3089 sayılı Kanunun 2 nci 3 üncü ve 4 üncü maddeleri ile değiştirilen 4 üncü S inci ve 6 nci maddelerdeki tarifelerin değiştirilmesini öngören çerçeve 19 uncu maddedeki II sayılı tarifenin(A) ve (B) bölümlerinin 1 ve 2 nci şualarında yer alan miktarlar tasan ile öngörülen vergi miktarlarının tarife ile bir bütünlük teşkil etmesi bakımından halen alınmakta olan vergi miktarları da göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiştir.

Dar mükelleflerin (kurumlar dahil) Türkiye'ye getirdikleri yabancı paralarla iktisap ettikleri menkul kıymetleri ve iştirak hisselerini elden çıkarmalarında, kur farklarından doğan değer artışları, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ilişkin hükümleri uyarınca, kendiliğinden vergi matrahına dahil olmaktadır. Bu durumda bu mükelleflerin, döviz cinsinden getirdikleri nakdi ve aynı sermayede, dövizde dayalı bir artış olmadığı halde, vergiye tabi kazançtan doğmaktadır. Bu durum, yabana sermayenin Türkiye'ye gelmesini olumsuz yönde etkilemektedir.

Bu madde ile yabana sermayenin Türkiye'de yatırım yapmasını teşvik etmek amacıyla, geri dönüşlerinde sermaye değer artış kazançları üzerinden ödeyecekleri verginin, yabancı para cinsinden gerçek baza dayandırılması amacıyla, Tasarıya yeni 26 nci madde ilave edilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 81 inci maddesinin sonuna bu madde ile eklenen fıkraların uygulaması halen yürürlükte bulunan hükümler de göz önünde tutulmak suretiyle;

1. Türkiye'ye yabana para getirerek, menkul kıymet veya iştirak hissesi iktisap eden dar mükelleflerin (kurumlar dahil), bu kıymet veya hisseleri elden çıkarmaları halinde, kur farklarından doğan değer artışı kazançtan vergilendirilmeyecektir. Menkul kıymet alım satımıyla devamlı olarak uğraşanların faaliyetlerinde ise kur farklarından doğan kazançtan vergilendirilecektir.

2. Türkiye'ye aynı sermaye getiren dar mükellefler, bu aynı sermayeleri karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymet veya iştirak hisselerini elden çıkardıklarında, aynı sermayenin menkul kıymet veya iştirak hissesine dönüştüğü tarihten itibaren hesaplanan kur farklarından dolayı vergiye tabi olmayacaklardır.

3. Türkiye'de tam mükellef kurum statüsünü haiz iş ortaklığına, dar mükellef kurumlar tarafından amortismanı tabi iktisadî kıymetlerin iştirak hissesi olarak konması ve bu iş ortaklığının tasfiyesi sonucunda, bu kıymetlerin sözkonusu ortaklarca tekrar yurt dışına götürülmesi mümkün bulunmaktadır. İş ortaklığının tasfiyesi sırasında işletmede mevcut sabit kıymetlerin iş tirak hissesi sahiplerine verilmesi, diğer bir anlatımla işletmeden çekilmesi durumunda, işletmenin tasfiye kâr-zararının hesabından çekişler emsal bedeli ile değerlendirilerek kâr-zarar tespit edilecektir. Ancak, işletmeye iştirak hissesi olarak konan sabit kıymetlerin dar mükellef kurum tarafından alınması ve yurt dışına götürülmesi halinde, dar mükellef kurumun sermaye değer artışı kazananın hesaplanmasında iktisadî kıymetlerin işletmeye konuluş tarihindeki kura göre hesaplanan değer, ile geri alınış tarihindeki kura göre hesaplanan değeri arasındaki fark dikkate alınmayacaktır. Böylece, dar mükellef kurumun Türkiye'ye getirdiği iktisadî kıymetler karşılığında iktisap ettiği iştirak hisselerini elden çıkarması dolayısıyla hesaplanan kur farkından doğan kazanç, sermaye değer artışı kazançlarının vergilendirilmesinde dikkate alınmamış olacaktır.

4. Yabancı sermaye mevzuatına göre, Türkiye'de ticarî faaliyette bulunan mükellefler (kurumlar dahil), bu faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri kârlarla veya yurt dışından getirdikleri nakdî veya aynî sermayeler karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri veya iştirak hisselerini elden çıkarmaları halinde, bu hükümden yararlanamayacaklardır.

5. Dar mükellefiyete tabi kurumların, iktisap ettikleri menkul kıymetleri elden çıkarmaların dan doğan kazançlar bundan böyle, şimdiye kadar olduğu gibi tümüyle değil; fakat yukanda belirtilen unsurlar dikkate alınarak hesaplanacaktır. Ancak, mükellef kurumun Türkiye'de elde ettiği gelir, münhasıran maddede bahsedilen değer artışı kazanan ve menkul sermaye iradın dan ibaret olmadığında; bir başka ifade ile Türkiye'de ticarî, zirai, serbest meslek kazana gibi başka gelir unsurları kendini gösterdiğinde, menkul kıymet satışından doğan değer artışı kazancının hesabında, kur farkları da kazancın tespitinde dikkate alınacaktır.

6. Dar mükellef gerçek kişilerin sahip oldukları menkul kıymetleri, menkul kıymet alım satımına yetkili bankalar, aracı kurumlar veya borsa komisyoncuları aracılığı ile elden çıkarılmaları halinde, elde edecekleri değer artışı kazançtan, Gelir Vergisi Kanununun geçici 27 nci maddesi hükmü gereğince vergilendirilmemektedir. Bu nedenle dar mükellef gerçek kişiler, yurt dışından getirmiş oldukları nakdî veya aynî sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri, bankalar, aracı kurumlar ve borsa komisyoncuları aracılığı ile elden çıkarmaları halinde, bu madde de yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın, 31.12.1993 tarihine kadar vergilendirilmeyeceklerdir.

7. Dar mükellef gerçek kişilerin yurt dışından getirmiş olduktan nakdî veya aynî sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri, 1 yıl geçtikten sonra elden çıkarmaları halinde elde edecekleri değer artışı kazançtan, Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80/2 nci maddesi hükmü gereğince vergilendirilmemektedir. Bu nedenle dar mükellef gerçek kişiler, yurt dışından getirmiş olduktan nakdî veya aynî sermaye karşılığında iktisap ettikleri menkul kıymetleri 1 yıl geçtikten sonra elden çıkarmaları halinde, bu maddede yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın gelir vergisine tabi olmayacaklardır.

8. Tam mükellef kurumların iştirak hisselerinin satışından elde ettikleri kazançların tamamının sermayeye eklenmesi halinde, sermayeye eklenen bu kazançlar 31.12.1989 sonuna kadar kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur. Bu nedenle tam mükellef kurumlar, yurt dışından temin etmiş oldukları döviz kredileri ile Türkiye içinde iktisap ettikleri iştirak hisselerini elden çıkarmak suretiyle sağladıkları kazançtan sermayeye ekledikleri takdirde, bu maddede yazılı şartlarla sınırlı olmaksızın, Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 10 uncu maddesinden yararlanabilecekler ve bu kazançları dolayısıyla vergilendirilmeyeceklerdir.

Tasan metnine yeni eklenen 26 nci madde ile paralellik sağlamak amacıyla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa Geçici 30 uncu madde eklenmesini öngören yeni bir madde olarak eklenmiş,

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 5 inci maddesinin sonuna sahte veya muhteviyatı iriba-riyle yanıltıcı belge düzenleyen veya kullananların, kanunla kurulmuş meslekî kuruluşlarına bildirilmesine imkân tanıyacak ve bu bildirimle ilişkin usul ve esasların Maliye ve Gümrük Bakan- nınca tespitini öngören bir hüküm, Çerçeve 30 uncu madde olarak eklenmiş;

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 11 inci maddesinin 4 üncü fıkrasından sonra gelmek üzere, tevkif yoluyla alınan verginin kayba uğramaması amacıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığın- a, müteselsil sorumluluk konusunda ek yetkiler verilmesine ilişkin bir hüküm yeni çerçeve 31 inci madde olarak eklenmiş;

492 sayılı Harçlar Kanununa ekli (8) sayılı tarifeli "III - Maden arama ruhsatnameleri, iş- letme ruhsatnameleri, işletme imtiyazları" bölümünü değiştiren çerçeve 33 üncü madde günün şartlarına uygun hale getirilmek amacıyla artırılmış ve 37 nci madde olarak;

492 sayılı Harçlar Kanununun (8) sayılı tarifenin "IV - Meslek erbabına verilecek tezkere, vesika ve ruhsatnamelerden alınacak harçlar" bölümünün 15 ve 16 ncı bentlerindeki miktarları artıran yeni bir madde 38 ine, madde olarak;

492 sayılı Harçlar Kanununun mükerrer 138 inci maddesinde yer alan "on katına kadar" ibaresini günün şartlarına uygun hale getirmek amacıyla bir kat artıran yeni bir madde 39 uncu madde olarak;

34 üncü madde, eğitim, gençlik, spor ve sağlık hizmetlerinin daha süratli yürütülebilmesini temin gayesi ile baa idarî kolaylıklar sağlayacak şekilde 40 inci madde olarak yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir.

Tasarının 1, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25 inci maddeleri ile tasanya yeni eklenen maddeler nedeni ile 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 36 ncı maddelerle yürürlük ve yürütmeye ilişkin 37 ve 38 inci maddeler 27, 28, 32, 33, 34, 35, 36,41, 42, 43 ve 44 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan

Başkanvekili

Sözcü

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR VE SAĞLIK HİZMETLERİ VERGİSİNİN İHDASI İLE 3074 SAYILI AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ KANUNU, 197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU, 1318 SAYI FİNANSMAN KANUNU, 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU, 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN VE 492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI VE BU KANUNLARA BAZI HÜKÜMLER EKLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI

İKİNCİ BÖLÜM

Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanonu Ue ilgili Değişiklikler

MADDE 10. — 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Nispet

Madde 4. — Verginin nispeti % 21'dir."

MADDE 11. — 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 6. — Vergi daireleri, akaryakıt tüketim vergisi hâsılatının % 21,30'unu Kamu Ortaklığı Fonuna; % 23,10'unu T.C. Merkez Bankasındaki Akaryakıt Tüketim Fonu hesabına; % 28,60'ını Maliye ve Gümrük Bakanlığı Merkez Saymanlığında ayn bir hesaba, bu Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde, tahsil edildiği ayı takip eden bir ay içinde yatırır.

Akaryakıt Tüketim Fonu hesabında toplanan meblağın, akaryakıt tüketim vergisi hâsılatının % 2,60'na tekabül eden kısmı, belediyelerin hizmetlerini görebilmeleri için esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığını Ue Bayındırlık ve iskân Bakanlığınca müştereken hazırlanacak yönetmelik hükümleri çerçevesinde bu belediyelere; % 4,50'sine tekabül eden kısmı, 2380 sayılı Kanuna göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığının emrinde bulunan iller Bankasındaki "Belediyeler Fonu" hesabına; % 9,40'ına tekabül eden kısmı, alt yapı tesislerinde kullanılmak üzere Karayolları Genel Müdürlüğüne; % 4,70'ine tekabül eden kısmı, alt yapı hizmetlerinde kullanılmak üzere Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne; % 1,50'sine tekabül eden kısmı, gençlere ve çocuklara hitabeden spor tesisleri kurulması için Beden Terbiyesi ve Spor Genel Müdürlüğüne; % 0,40'ına tekabül eden kısmı ise 3040 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca kurulan Türk Sporunu Teşvik Fonuna ödenir."

MADDE 12-36. — Diğer Vergi Kanunlarıyla ilgilidir.

MADDE 37. — Bu Kanunun:

- a) 1-11 inci maddeleri, yayımını takip eden aybaşında,
- b) 13, 14 ve 16 ncı maddeleri, 1.7.1988 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde,
- c) 24 ve 25 inci maddeleri, 1.1.1988 tarihinden geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde,
- d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 38. — Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

15.2.1988

Başbakan V. / . Kaya Erdem

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

EĞİTİM, GENÇLİK, SPOR VE SAĞLIK HİZMETLERİ VERGİSİNİN İHDASI İLE 3074 SAYILI AKARYAKIT TÜKETİM VERGİSİ KANUNU, 197 SAYILI MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU, 1318 SAYILI FİNANSMAN KANUNU, 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNU, 213 SAYILI VERGİ USUL KANUNU, 6183 SAYILI AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN VE 492 SAYILI HARÇLAR KANUNUNDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI VE BU KANUNLARA BAZI HÜKÜMLER EKLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI

İKİNCİ BÖLÜM 3074 Sayılı Akaryakıt

Tüketim Vergisi Kanunu ile ilgili Değişiklikler

MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.